

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
«Про добровільне об'єднання територіальних громад»
(щодо визначення меж територій об'єднаних територіальних
громад села, селища, міста)»
(реєстр. № 4402 від 12 квітня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2016 року (протокол № 53) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (щодо визначення меж територій об'єднаних територіальних громад села, селища, міста, (реєстр. № 4402 від 12 квітня 2016 року) (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України В.О. Гуляєвим.

Згідно з пояснювальною запискою, Законопроект розроблений з метою забезпечення державою фінансової підтримки територіальних громад сіл, селищ, міст, які на добровільній основі створюють об'єднані територіальні громади.

Для досягнення мети Законопроектом пропонується з частини першої статті 10 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» вилучити слова «у разі, коли її межі повністю відповідають межам, визначеним перспективним планом формування територій громад Автономної Республіки Крим, області.», що, на думку автора, дасть можливість об'єднаним територіальним громадам, межі яких не відповідають межам, визначеним перспективним планом формування територій громад, отримати державну фінансову підтримку.

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

За приписом частини першої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Відповідно до частини першої статті 133 Конституцією України цілісну систему адміністративно-територіального устрою України складають:

Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.

Конституційний Суд України у пункті 2 мотивувальної частини Рішення від 13 липня 2009 року № 11-рп/2001 (справа про адміністративно-територіальний устрій) вказав, що Україна є унітарною державою, територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою (частини друга, третя статті 2 Конституції України), має свою внутрішню організацію - територіальний устрій, який відповідно до статті 132 Конституції України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Конституція України визнає право за територіальною громадою та органами місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України, що цілком узгоджується з положеннями пункту 2 статті 4 Європейської Хартії місцевого самоврядування, відповідно до якого місцева влада в межах закону має повне право вирішувати будь-яке питання, що не вилучено із сфери її компетенції і вирішення якого не доручено жодному іншому органу.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Виключно законами України визначаються засади місцевого самоврядування (пункт 15 частини першої статті 92 Конституції України).

Однак слід зазначити, що частини третя статті 10 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», до якої Законопроектом не передбачено змін, визначає, що загальний обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об'єднаних територіальних громад, утворених відповідно до перспективного плану формування територій громад Автономної Республіки Крим, області, пропорційно до площі об'єднаної територіальної громади та кількості сільського населення у такій територіальній громаді з рівною вагою обох цих факторів.

Отже, прийняття запропонованої Законопроектом зміни спричинить виникнення незгодженості у тексті Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (щодо визначення меж територій об'єднаних територіальних громад села, селища, міста, (реєстр. № 4402 від 12 квітня 2016 року), поданий народним депутатом України В.О. Гуляєвим, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevich.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ